

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Scrúdú na hArdteistiméireachta, 2012

Matamaitic (Tionscadal Mata – Céim 3)

Páipéar 1

Gnáthleibhéal

Dé hAoine 8 Meitheamh Tráthnóna 2:00 – 4:30

300 marc

Scrúduimhir

Stampa an Ionaid

Iomlán reatha	
---------------	--

Don scrúdaitheoir	
Ceist	Marc
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
Iomlán	
Bónas	
Móriomlán	

Grád

Treoracha

Tá **dhá** roinn sa scrúdpháipéar seo.

Roinn A	Coincheapa agus Scileanna	150 marc	6 cheist
Roinn B	Comhthéacsanna agus Feidhmeanna	150 marc	3 cheist

Freagair na naoi gceist go léir.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Caillfidh tú marcanna mura ndéanfaidh tú é sin. Tá spás d'obair bhreise ag cúl an leabhráin. Is féidir páipéar breise a iarraidh ar an bhfeitheoir freisin. Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus an chuid den cheist.

Tabharfaidh an feitheoir cóip den leabhrán *Foirmlí agus Táblaí* duit. Caithfidh tú é a thabhairt ar ais ag deireadh an scrúdaithe. Níl cead agat do chóip féin a thabhairt isteach sa scrúdú.

Caillfear marcanna mura dtaispeántar go soiléir an obair riachtanach go léir.

Ba chóir na haonaid tomhais chúí a thabhairt sna freagraí, áit a bhfuil siad ábhartha.

Ba chóir freagraí a thabhairt san fhoirm is simplí, áit a bhfuil sé sin ábhartha.

Scríobh déanamh agus múnla d'áireamhá(i)n anseo:

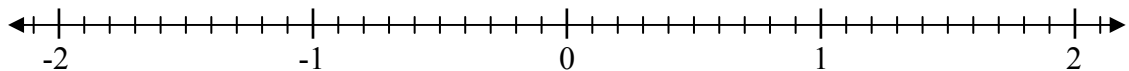
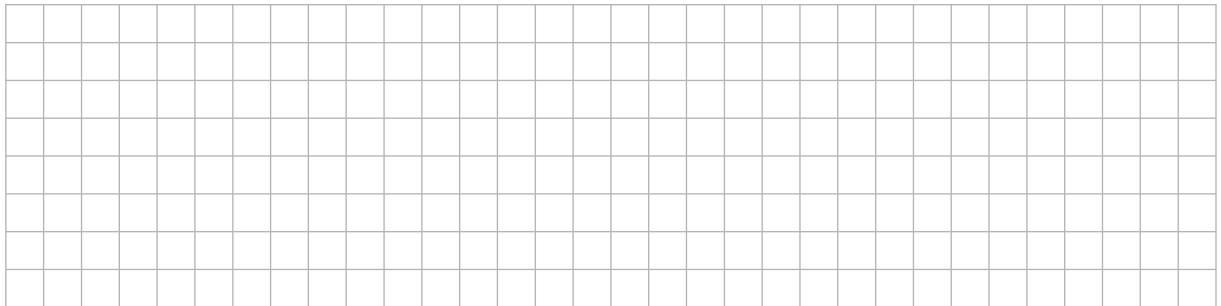
Ceist 2**(25 marc)**Bíodh $a = \sqrt{2}$.

- (a) I gcás gach ceann de na huimhreacha sa tábla thíos, cuir tic (✓) sa bhosca ceart chun a rá cé acu atá sé cóimheasta nó éagóimheasta.

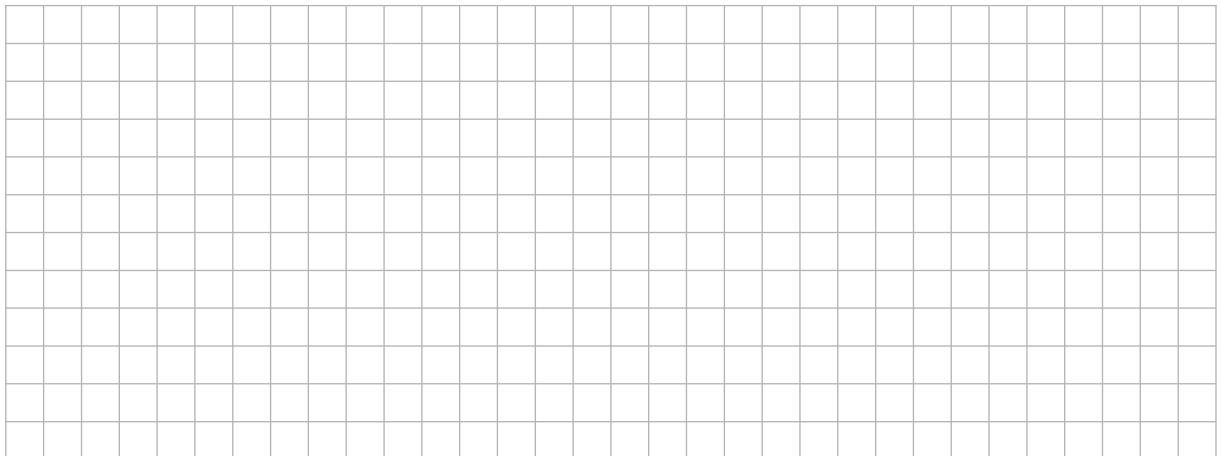
Uimhir	cóimheasta	éagóimheasta
a		
$a-1$		
$(-a)^2$		
$(a-2)^2$		
$1+a^2$		

- (b) Taispeáin na huimhreacha seo a leanas ar an uimhirlíne thíos.

$$a, \quad -a, \quad \sqrt{a}, \quad a^{-2}$$

- (c) Fíoraigh go bhfuil $3 - \sqrt{2}$ ina fréamh (réiteach) den chothromóid $x^2 - 6x + 7 = 0$.

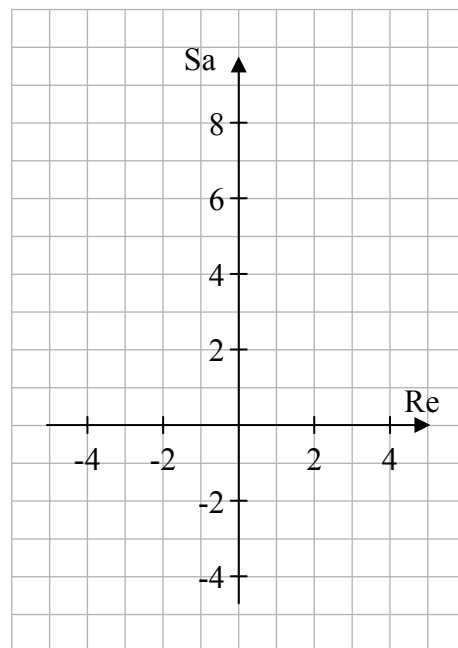
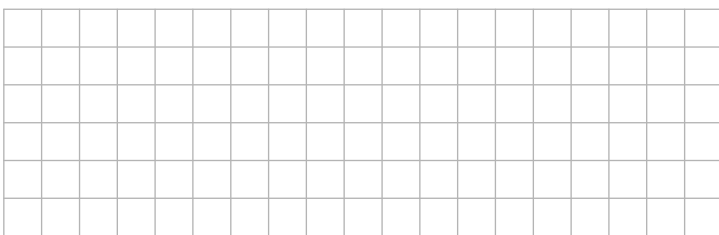

Ceist 3

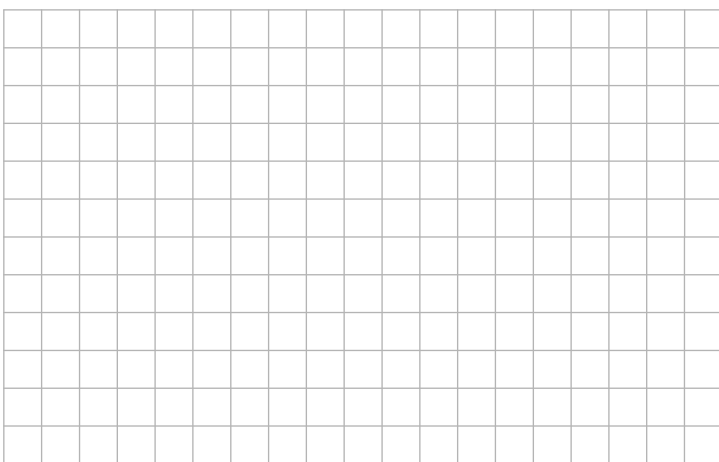
(25 marc)

Tá an uimhir choimpléascach $z = 1 - 4i$, áit a bhfuil $i^2 = -1$.

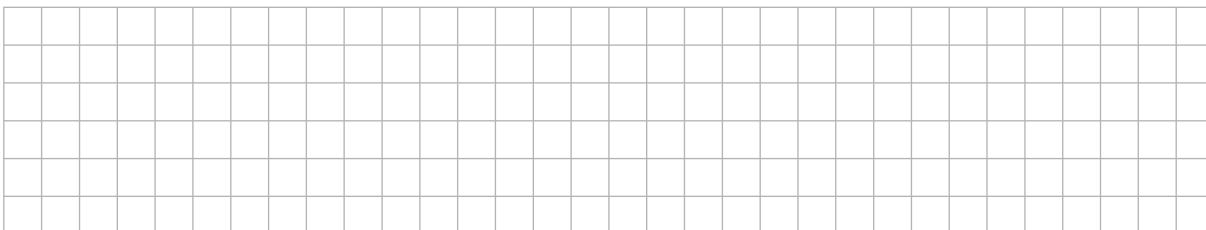
(a) Breac z agus $-2z$ ar an léaráid Argand.

(b) Taispeáin go bhfuil $2|z| = |-2z|$.

(c) Cad a deir cuid **(b)** leat faoi na pointí a bhreac tú i gcuid **(a)**?

(d) Biodh k ina réaduimhir sa chaoi go bhfuil $|z + k| = 5$. Faigh an dá luach fhéideartha ar k .

Lch.	Iom. reatha

Ceist 4

(25 marc)

(a) Réitigh an chothromóid $\frac{1}{2}(7x-2)+5=2x+7$.

(b) Réitigh an chothromóid $\frac{2}{3x-4} - \frac{1}{2x+1} = \frac{1}{2}$ agus bíodh do chuid freagraí ceart go dtí ionad deachúlach amháin.

Ceist 5

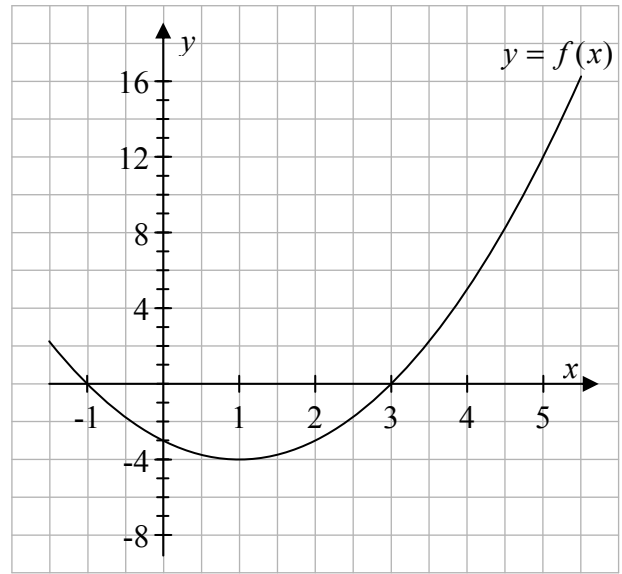
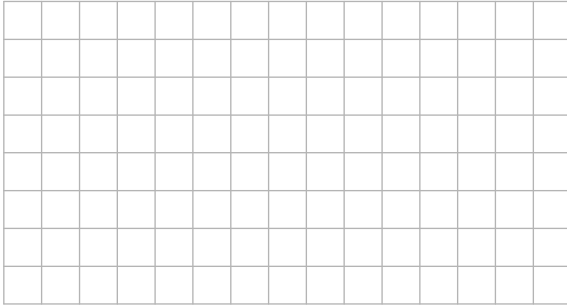
(25 marc)

Sa léaráid taispeántar graf na feidhme f .

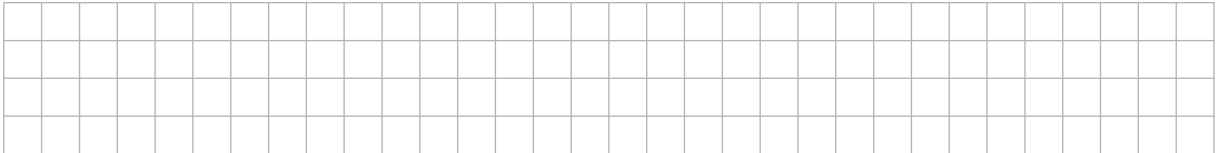
(a) Tá graf feidhme eile, g , ina líne dhíreach.

$g(-1) = -6$ agus $g(3) = 6$.

Tarraing graf g ar an léaráid.

(b) Bain úsáid as na graif chun an dá luach ar x a fháil a fhágann go bhfuil $g(x) = f(x)$.

(c) Sainítear na feidhmeanna g agus f le haghaidh $x \in \mathbb{R}$ le:

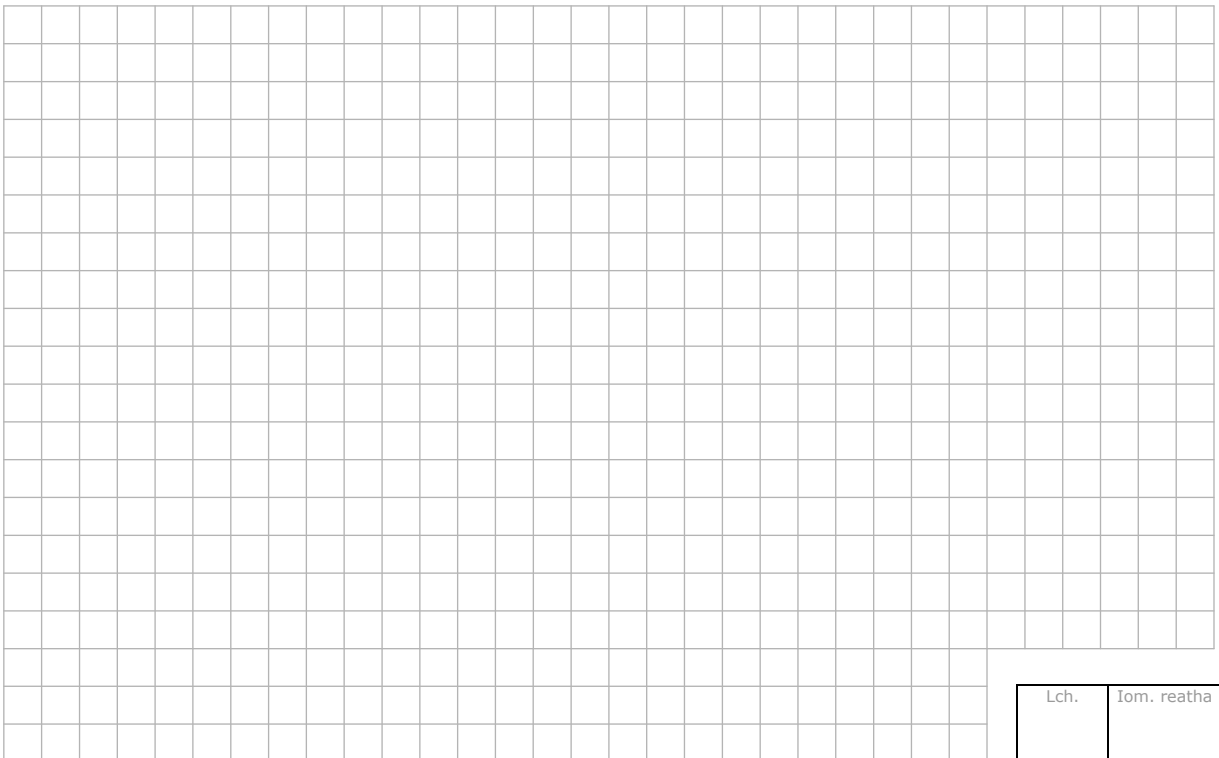
$g : x \mapsto ax + b$

$f : x \mapsto x^2 + px + q$

áit ar tairisigh iad a , b , p , agus q .

Trasnaíonn graf f an x -ais ag -1 agus 3 , mar a thaispeántar.

Trí luachanna a , b , p , agus q a fháil, bain úsáid as an ailgéabar chun $g(x) = f(x)$ a réiteach.

Lch.	Iom. reatha
------	-------------

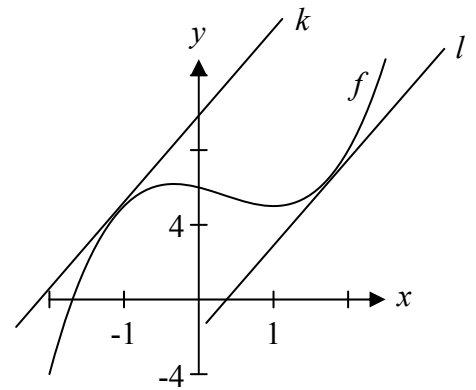
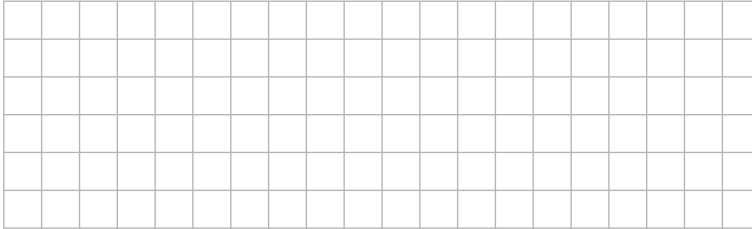
Ceist 6

(25 marc)

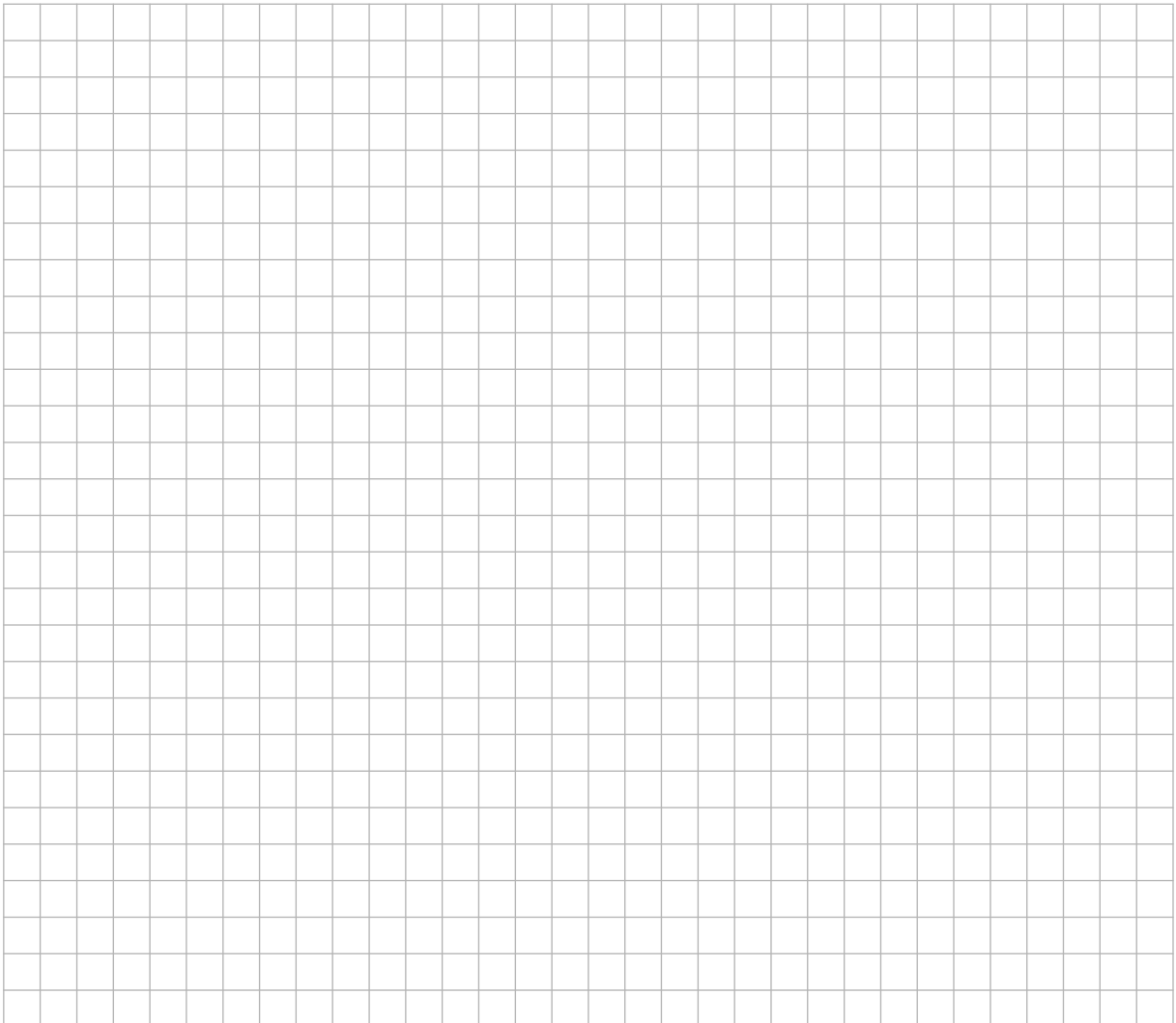
Sa léaráid taispeántar graf na feidhme ciúbaí f ,
sainithe le haghaidh $x \in \mathbb{R}$ mar

$$f : x \mapsto x^3 - x^2 - x + 6.$$

- (a) Faigh comhordanáidí an phointe ina dtrasnaíonn f an y -ais.

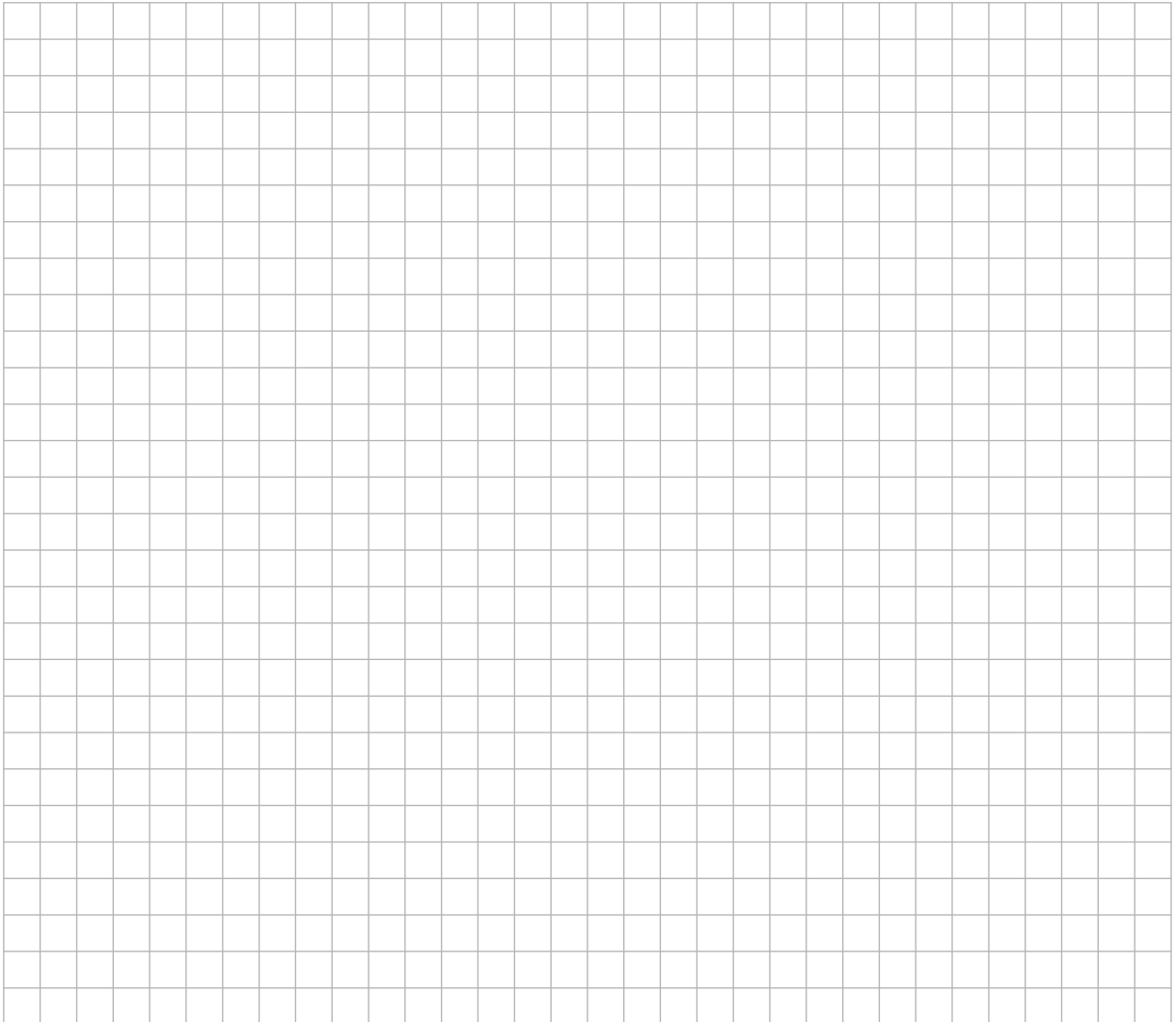

- (b) Tá íospointe casta ag f ag $(1, 5)$.
Faigh comhordanáidí an uaspointe casta.

- (c) Tá na línte k agus l ina dtadhlaíthe leis an gcuar $y = f(x)$ agus tá l comhthreomhar le k . Is é $4x - y + 9 = 0$ cothromóid k . Faigh x -chomhordanáid an phointe ina bhfuil l ina thadhlaí leis an gcuar.

Lch.	Iom. reatha

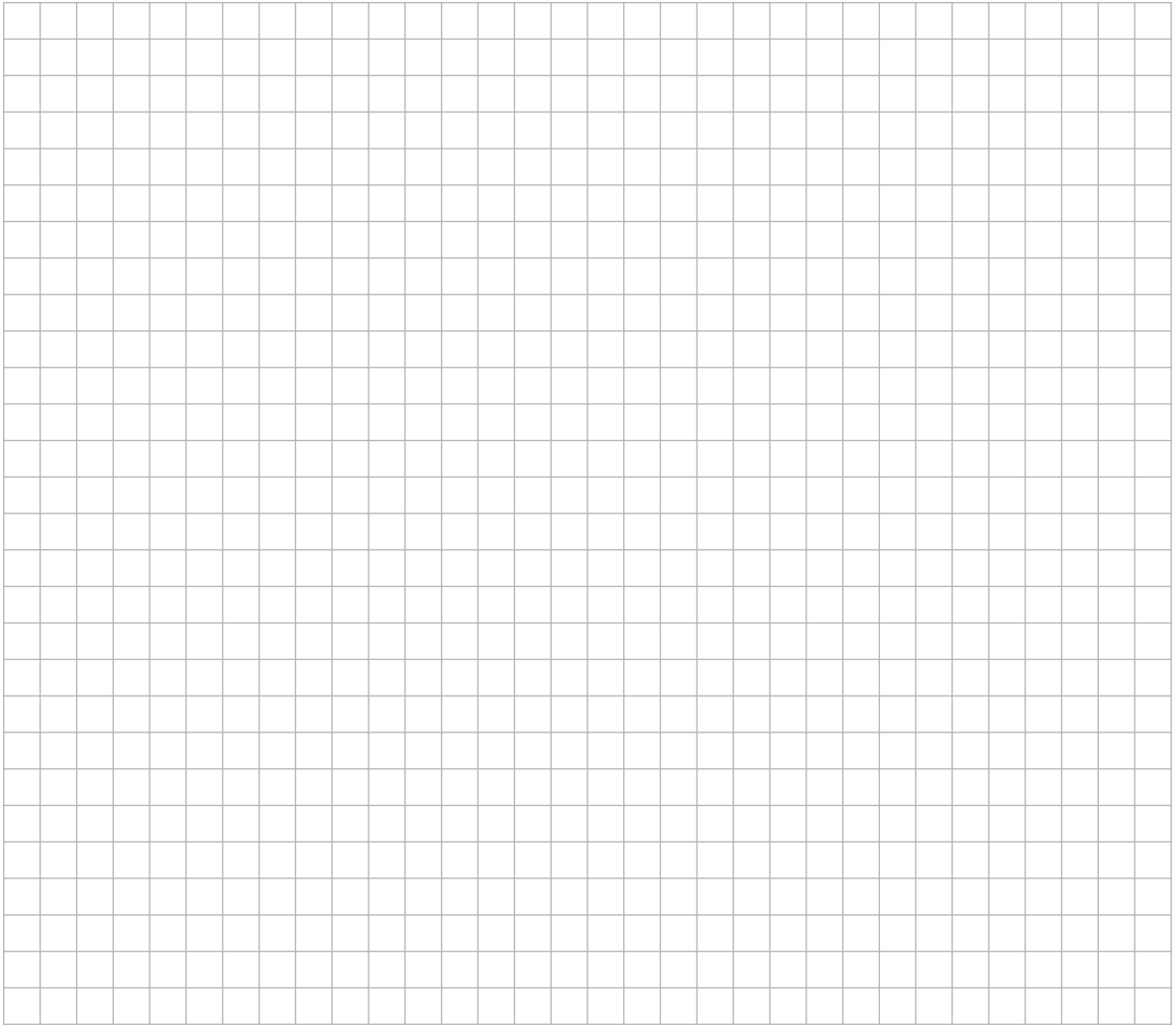

- (g) Baineann an méid seo a leanas le cógas leighis áirithe agus le páiste áirithe:
- tá an páiste naoi mbliana d'aois
  - tugann riail Clark agus riail Young araon dáileog de 90 mg sa lá
  - tugann riail an BSA dáileog de 130 mg sa lá.

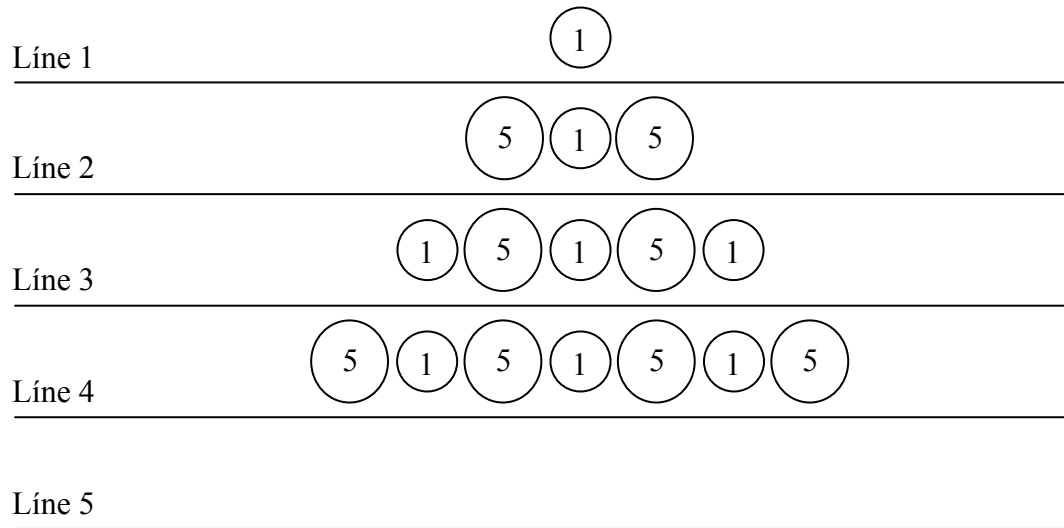
Faigh meáchan agus airde an pháiste seo.

Lch.	Iom. reatha
------	-------------

Ceist 8**(50 marc)**

Tá boinn airgid 1 cent agus 5 cent á leagan amach i línte ag Laoise. Tá patrún na mbonn i ngach líne mar a thaispeántar thíos é.

- (a) Tarraing an chéad líne eile de bhoinn thuas agus an patrún céanna á leanúint agat.
- (b) Sa tábla thíos tugtar líon na mbonn agus luach iomlán na mbonn i ngach líne. Comhlánaigh an tábla do na línte 4 go dtí 7.

<i>Uimhir na líne n</i>	<i>Líon na mbonn 1 cent</i>	<i>Líon na mbonn 5 cent</i>	<i>Líon iomlán na mbonn sa líne</i>	<i>Luach iomlán na mbonn sa líne</i>
1	1	0	1	1
2	1	2	3	11
3	3	2	5	13
4				
5				
6				
7				

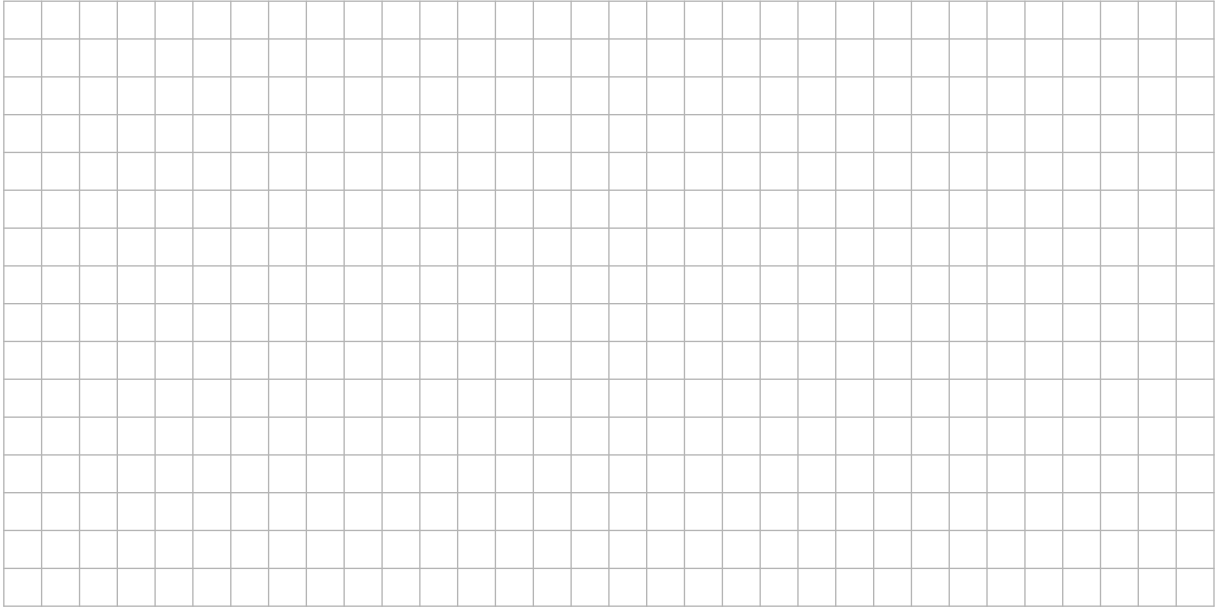

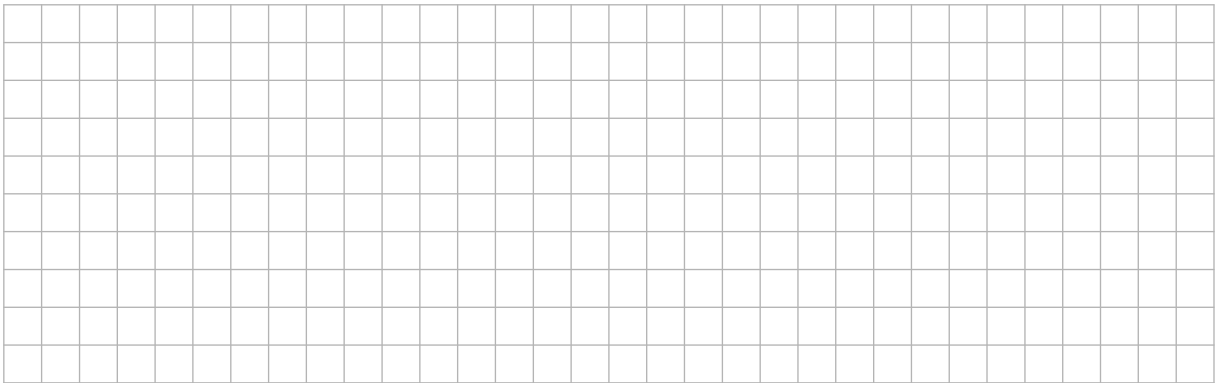

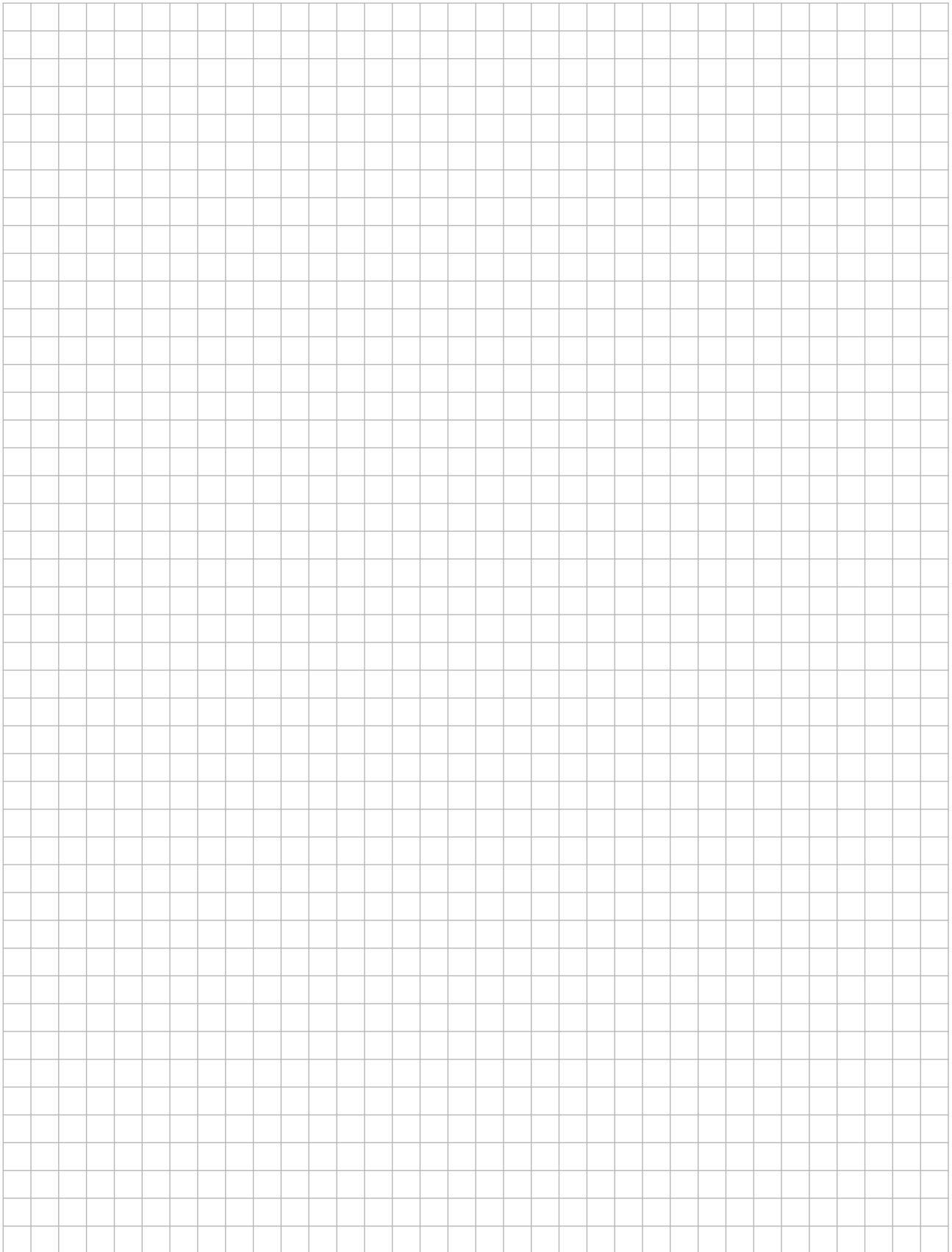
(iii) Faigh an luach ar x a fhágann go bhfuil an t-achar pábháilte chomh mór agus is féidir.

(iv) Faigh líon na leac atá ag teastáil chun an t-uasachar seo a phábháil.

Lch.	Iom. reatha

An Ardeistiméireacht 2012 – Gnáthleibhéal

Matamaitic (Tionscadal Mata – Céim 3) – Páipéar 1

Dé hAoine 8 Meitheamh
Tráthnóna 2:00 – 4:30